

'We lopen de hele dag met voelsprietten'

KINDERDAGVERBLIJF
SKR RIDDERKERK

'Ik herken nu eerder de kansen die kinderen vooruit helpen.'
foto Jan van der Meijde

tekst Ineke Westbroek

Toen Kinderopvang SKR in Ridderkerk twee jaar geleden een programma zocht om de pedagogische kwaliteit te verbeteren, was de keuze snel gemaakt. Het werd Uk & Puk vanwege de praktijkgerichtheid, de materialen en de mogelijkheden tot uitbreiding en verdieping van methodes om kinderen in hun ontwikkeling te stimuleren.

'Vroeger was een boek een boek, nu doe je er meer mee', noemt pedagogisch medewerker Miranda Gibson als één van de vele voorbeelden waarom zij graag met Uk & Puk werkt. Het programma maakt haar bewust van de vele mogelijkheden om vaardigheden van kinderen aan te boren en te prikkelen. 'Je leest niet alleen voor, maar je stelt ook vragen over begrippen die in het verhaal voorkomen: warm, koud, kleuren, vormen, aantallen.' Neem het prentenboek over de mol die wil weten wie er op zijn kop gepoept heeft. Miranda gebruikt het om kinderen aan te spreken op rekenvaardigheden. 'Er komen allerlei voorwerpen en aantallen in voor waarop ik doorga.'

Signalen oppikken

De Uk en Puk-training van de CED-Groep, die Miranda en haar collega Anne-Marie Achterberg binnenkort afronden, maakt hen bewuster van hun handelen. Zij herkennen kansen die kinderen vooruithelpen in hun ontwikkeling. 'Eerst stimuleerden wij kinderen meer intuïtief', schetst Miranda, 'De training geeft handreikingen en achtergrondinformatie die ons duidelijk maakt hóé wij moeten stimuleren.' Ook Anne-Marie is zich meer bewust van haar handelen: 'Ik denk meer na over waarom ik iets doe. Als ik vroeger merkte dat een kind moeite had met puzzelen, ging ik dat extra oefenen, maar bleef daarin hangen. Nu weet ik dat slecht puzzelen een signaal kan zijn van problemen met rekenen en onderscheiden van vormen en kleuren. Dus doe ik meer spelletjes die tot rekenen prikkelen en laat ik zo'n kind tekenen en kleuren.'

Kinderen komen los

Sinds de invoering van Uk & Puk zien Anne-Marie en Miranda in alle activiteiten mogelijkheden om kinderen te stimuleren. Kringgesprekken zijn niet meer alleen gezellig, maar geven kinderen ook de kans om te praten. 'De kinderen komen meer aan bod', constateert Miranda, 'we betrekken iedereen bij het gesprek, we vragen meer, gaan uitgebreider op zaken in. Is je moeder jarig? Is het feest? Kinderen die niet goed durven praten, zet ik niet meer naast me, maar tegenover me. Ik heb ze in beeld en kan ze aan het woord laten, met algemene aandacht voor hun verhaal. Kinderen die niets durfden te zeggen, komen nu los.'

Rol locatiemanager

Puk helpt kinderen over de brug, merken de pedagogisch medewerkers. Zoals het meisje dat alleen met haar eigen vertrouwde groepje durfde mee te doen. Anne-Marie: 'Toen ik haar Puk als vriendje meegaf, voelde zij zich zo veilig dat ze zich wel bij dat andere groepje durfde aan te sluiten.' Kindobservaties zijn met Uk & Puk een stuk effectiever geworden, is de ervaring van beide collega's en hun leidinggevende Gitte van Leeuwen. Anne-Marie: 'Eerst moesten wij hele boekwerken invullen, maar nu zien we na een observatie met de 'Zo-lijsten' sneller waar het eventueel aan schort.' 'We kunnen dat op een meer gestructureerde wijze doen', aldus Gitte, 'omdat we de termijnen vastleggen en nu werken vanuit het theoretische kader dat in de training wordt geboden. In de training wordt de rol van de

locatiemanagers benadrukt. Op de werkvloer zijn zij van belang in de aansturing, de coaching en de facilitering in het vve-proces. Zij bewaken de voortgang van vve en zijn hierin de aanspreekpunten.' Miranda: 'Tijdens de kindbesprekingen maakt Gitte concreet waaraan wij moeten werken, wat ons alert maakt. We lopen de hele dag met voelsprietten.'

Training Uk & Puk

Met de Uk & Puk-training traint de CED-Groep pedagogisch medewerkers in het werken met het programma Uk & Puk (CED-Groep en uitgeverij Zwijsen). Het programma richt zich op de ontwikkeling van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele vaardigheden. Belangrijker nog dan het kunnen uitvoeren van de activiteiten, is de bewustwording van de invloed van interactie en interventies. De centrale vraag: hoe kan ik met mijn gedrag de brede ontwikkeling van kinderen stimuleren? De training maakt pedagogisch medewerkers bewust van eigen gedrag, eigen competenties en kwaliteiten. Daardoor zetten zij bewust eigen vaardigheden aan en herkennen en creëren kansen om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren.

Meer weten?

Karin van der Meulen
k.vandermeulen@cedgroep.nl
010 4071724

